

To: Homan N. [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; Brouns P.H.R. [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl; [5.1.2e]

From: [5.1.2e]

Sent: Fri 12/23/2016 4:21:33 PM

Subject: Stand van zaken werkgroep Groene Waterstof NIB

[20161206 Green Hydrogen Economy in the Northern Netherlands exec summary.pdf](#)

[20161208 Report meeting EU Sefcovic follow-up.pdf](#)

Beste mensen,

Bij dezen een terugkoppeling van het reilen en zeilen van de werkgroep Groene Waterstof van de NIB. Dit is met name relevant op dit moment omdat de NIB op maandag 9 januari van 19 tot 21 uur de stand van zaken presenteert aan een aantal bestuurders van provincies en gemeenten.

Voor nu wens ik jullie fijne kerstdagen en een gelukkig 2017!

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e, 2e]

Projectleider Warmte, Biobased Economy & Gas 2.0

Afdeling Economie, Cultuur en Projectfinanciering

T 050 - [5.1.2e]

M 06 - [5.1.2e] (intern [5.1.2e])

E [5.1.2e]@provinciegroningen.nl

Provincie Groningen

St. Jansstraat 4

Postbus 610

9700 AP Groningen

NIB Groene Waterstof - stand van zaken 23 december 2016

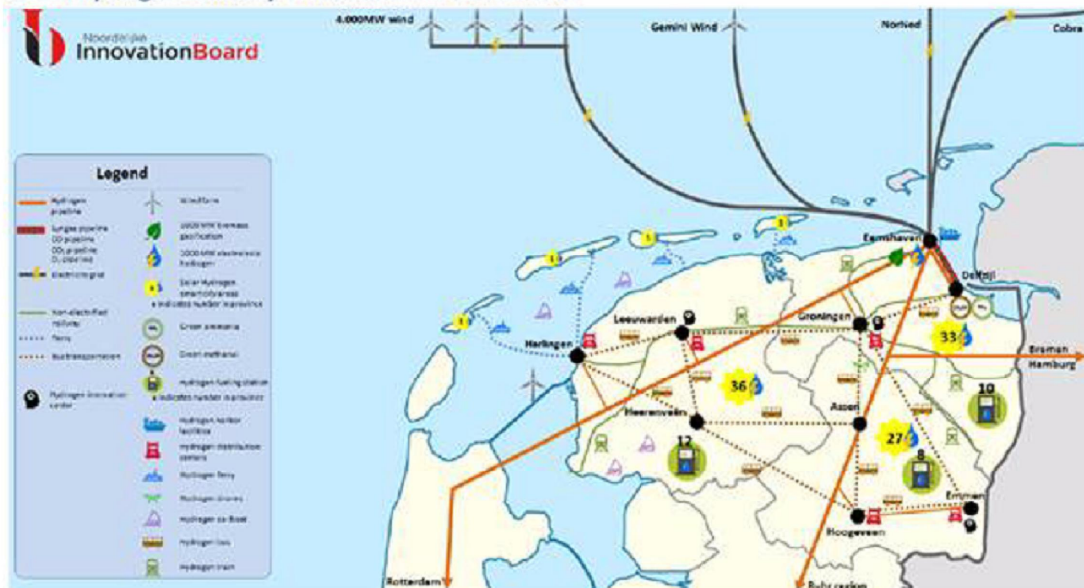
In september is de werkgroep Groene Waterstof begonnen met een kickoff in het Provinciehuis. Daarbij heeft Ad [5.1.2e] zijn visie gepresenteerd.

Uitwerking visie van Ad van Wijk

Kort na de kickoff is de opzet van Ad van Wijk verdeeld in een aantal hoofdstukken, die elk aan een select aantal partners zijn toegewezen. De overheden hebben twee hoofdstukken als 'huiswerk' ontvangen. Het blijkt dat de partners wel één-op-één contact hebben gehad met Ad en/of [5.1.2e], maar dat alleen de overheidspartijen gezamenlijk aan de slag zijn gegaan.

Schets van de waterstofeconomie Noord-Nederland

Green hydrogen economy in the Northern Netherlands

De NIB presenteert een zeer ambitieus plan (zie bijlage), dat een aantal onrealistische elementen bevat, bijvoorbeeld de waterstofpijpleidingen naar Rotterdam en Duitsland en de veerdiensten naar de Waddeneilanden. Verder zegt Ad dat al over één of twee jaar een begin gemaakt moet worden met de bouw van de waterstofinfrastructuur, omdat waterstof anders niet snel genoeg opgeschaald wordt. Waterstof is pas interessant als het 2 tot 3 €/kg kost, terwijl de kostprijs nu nog 7-10 €/kg is. De prijs gaat alleen naar beneden bij voldoende schaal, zodat Noord-Nederland volgens Ad van Wijk nu volop moet inzetten op de waterstofeconomie. Een deel van de investeringen zouden gedaan kunnen worden vanuit de zogenaamde 'Junckergelden' van de EU.

Reactie op visie van Ad van Wijk

Het beeld bij ondergetekende, dat bevestigd is door werkgroepleden van Energy Valley, gemeente Groningen en Energy Academy Europe, is dat de visie van Ad van Wijk te groots en ambitieus is neergezet. Met name de hierboven genoemde onrealistische elementen en de notie dat de bouw van de H2-infrastructuur al over een jaar of twee zou moeten beginnen roepen scepsis op. Tegelijk kan een ambitieus verhaal (mits iets realistischer) een gevoel van urgentie en een impuls genereren die anders niet zou ontstaan.

Bekostiging werkgroep

Voor de activiteiten tot Voorstel voor € 290.000,- is ingebracht. De Energy Academy Europe, Gasunie en de provincie Groningen is gevraagd deze kosten te dragen. Provincie Groningen is in principe positief, met twee kanttekeningen: het geld moet uit vrijvallend Energy-Academy-budget komen en de financiering wordt gekoppeld aan het behalen van doelstellingen. De manier waarop dit zou moeten gebeuren en de doelstellingen waaraan moet worden voldaan zijn nog niet bepaald. Er is overleg geweest met 5.1.2e van Energy Academy Europe, onder andere om te bespreken hoe het vrijvallende budget aan de NIB besteed kan worden. 5.1.2e kon echter niet namens de Energy Academy spreken over budgetten. Hiervoor zal een afspraak gemaakt worden met 5.1.2e, die het budget van de Energy Academy beheert.

De financieringsvoorwaarden zijn nog niet besproken met de NIB.

Acties werkgroepje overheden

De overheden hebben een studie uitgezet naar de markt voor waterstof in de mobiliteit. In januari en begin februari zal deze studie uitgevoerd worden door DNV GL.

Ontmoeting NIB met 5.1.2e

Op 6 december jl. hebben Ad van Wijk en 5.1.2e EU-commissaris 5.1.2e geïnformeerd over de werkgroep Groene Waterstof. Dit werd goed ontvangen. Zie bijlage.

Bestuurdersbijeenkomsten 9 en 10 januari

Op 9 en 10 januari zullen Ad van Wijk en 5.1.2e de stand van zaken presenteren op twee bestuurdersbijeenkomsten. Maandag de 9^e wordt een samenkomst gehouden in het Provinciehuis Groningen en dinsdag in Leeuwarden. Gedeputeerde Nienke Homan zal als gastvrouw optreden op de 9^e. Gedeputeerde Patrick Brouns zal apart geïnformeerd worden.

		09-01 / 19.00 - 21.00	10-01 / 19.30 - 21.00	Opmerkingen	
		Groningen	Leeuwarden		
1	Henk Brink	Provincie Drenthe	x	nee	
2	Sander de Rouwe	Provincie Fryslân	nee	x	
3	Patrick Brouns	Provincie Groningen	nee	nee	maken we aparte afspraak voor ad en denisa
4	Tjisse Stelpstra	Provincie Drenthe	x	nee	
5	Nienke Haman	Provincie Groningen	x	x	
6	Michiel Schrier	Provincie Fryslân	x	nee	
7	Marco Out	Burgemeester Assen	nee	nee	maken we aparte afspraak voor ad en denisa
8	Bouke Arends	Burgemeester Emmen	nee	nee	maken we aparte afspraak voor ad en denisa
9	Ferd Crone	Burgemeester Leeuwarden	nee	x	
10	Peter den Oudsten	Burgemeester Groningen	nee	x	
11	Gerard Beukema	Burgemeester Delfzijl	x	x	
12		Gasunie	x	x	
13	5.1.2e	Nationaal Platform Waterstof	x	x	
14		Noordelijke Innovation Board	nee	nee	
15	Ad van Wijk	Noordelijke Innovation Board	x	x	
16		Noordelijke Innovation Board	x	x	
17	5.1.2e	Noordelijke Innovation Board	x	x	